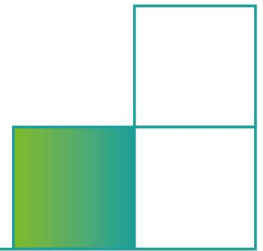

Advies EV Rijksweg 21 Heerenveen gemeente Heerenveen

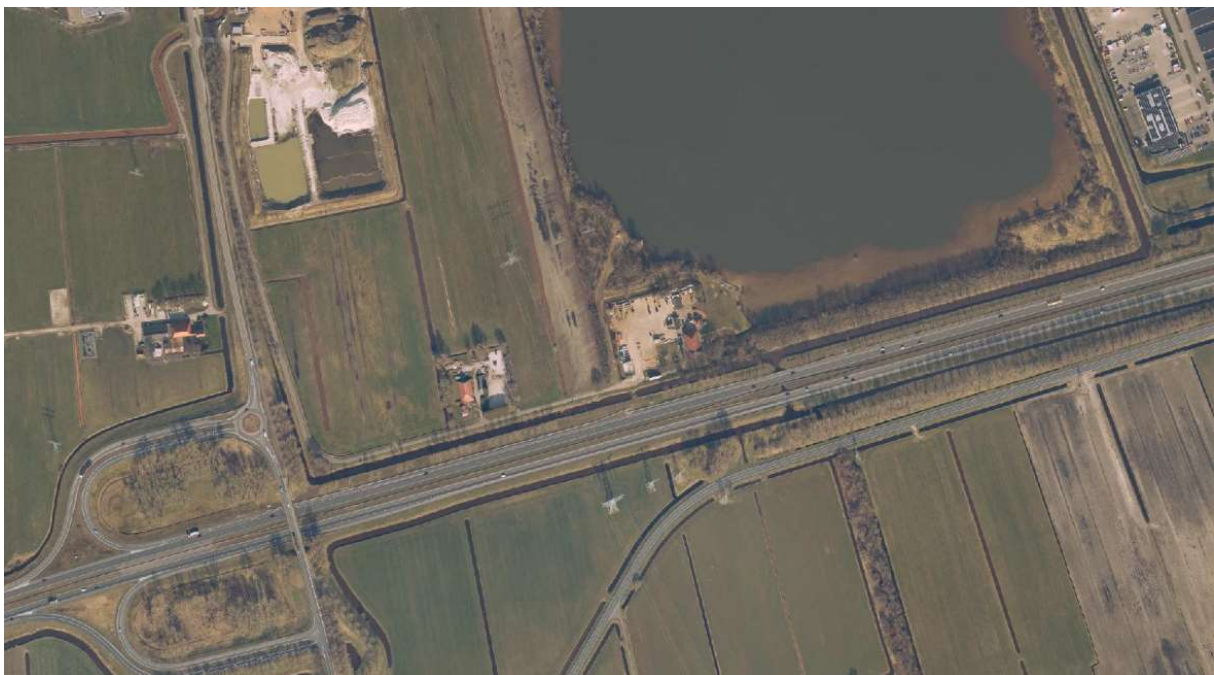
Grou, 26 mei 2023

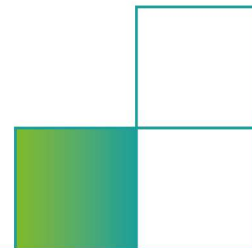

Advies EV Bestemmingsplan Rijksweg 21 Heerenveen

gemeente Heerenveen

Datum : 26 mei 2023
Kenmerk : 2023-FUMO-0073571
Status : Definitief
Versie : 01

Inleiding

Aan de Rijksweg 21 te Heerenveen is een rijplatenverhuurbedrijf en internationaal transportbedrijf op de locatie van een voormalig agrarisch bedrijf gevestigd. Het bedrijf is tot dusver op basis van twee tijdelijke, vijfjarige vrijstellingen/ontheffingen toegestaan. Vanwege de uitbreiding van de bedrijfsvoering bestaat echter de wens om het bedrijf permanent te regelen en planologisch als zodanig vast te leggen. Het plangebied heeft volgens de huidige beheersverordening op basis van het onderliggende bestemmingsplan de bestemming wonen.

In het planvoornemen van het bedrijf worden twee bestaande bijgebouwen gesloopt en vervangen door een nieuwe schuur. Daarnaast zal een nieuw kantoorgebouw op het perceel worden gerealiseerd. De reeds aanwezige boerderij blijft in gebruik als woning voor de bedrijfseigenaren. Er is een bestemmingsplan opgesteld voor de permanente vestiging van het bedrijf op deze locatie en is hiervoor door de gemeente Heerenveen een advies externe veiligheid gevraagd.

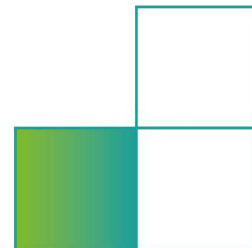
Figuur 1 plangebied (rode vlak)

Eindconclusie

Het plangebied ligt binnen de zone van de zakelijk recht overeenkomst (ZRO) van hoogspanningslijnen. De initiatiefnemer moet de gewenste nieuwbouw van het kantoor afstemmen met TenneT, beheerder van de hoogspanningslijnen, om te laten beoordelen of deze ontwikkeling binnen het vastgestelde ZRO past en wel of niet is toegestaan. De uitkomst van deze beoordeling moet voordat het bestemmingsplan wordt vastgesteld met een schriftelijk bewijs aan de gemeente worden overgelegd.

Het plangebied ligt buiten het invloedsgebied van de in zuidelijke richting gelegen hogedruk aardgastransportleiding van Gasunie en is daardoor niet relevant voor dit ruimtelijk plan.

Het plangebied ligt binnen het invloedsgebied van de bedrijven BASF en Bosma. Het invloedsgebied van deze bedrijven wordt veroorzaakt door een toxisch scenario, waarbij het invloedsgebied van beide bedrijven zich uitstrekt tot een afstand van meer dan 3 kilometer. Beide bedrijven vallen onder het BRZO'15. De aangevraagde planontwikkeling heeft geen invloed op het groepsrisico van beide BRZO-bedrijven.

Het plangebied ligt volledig binnen de zone van 200 meter van de rijksweg A7 en daarmee ook binnen het invloedsgebied (355 meter) van deze weg. Het groepsrisico moet worden verantwoord. Er mag worden volstaan met een beperkte verantwoording.

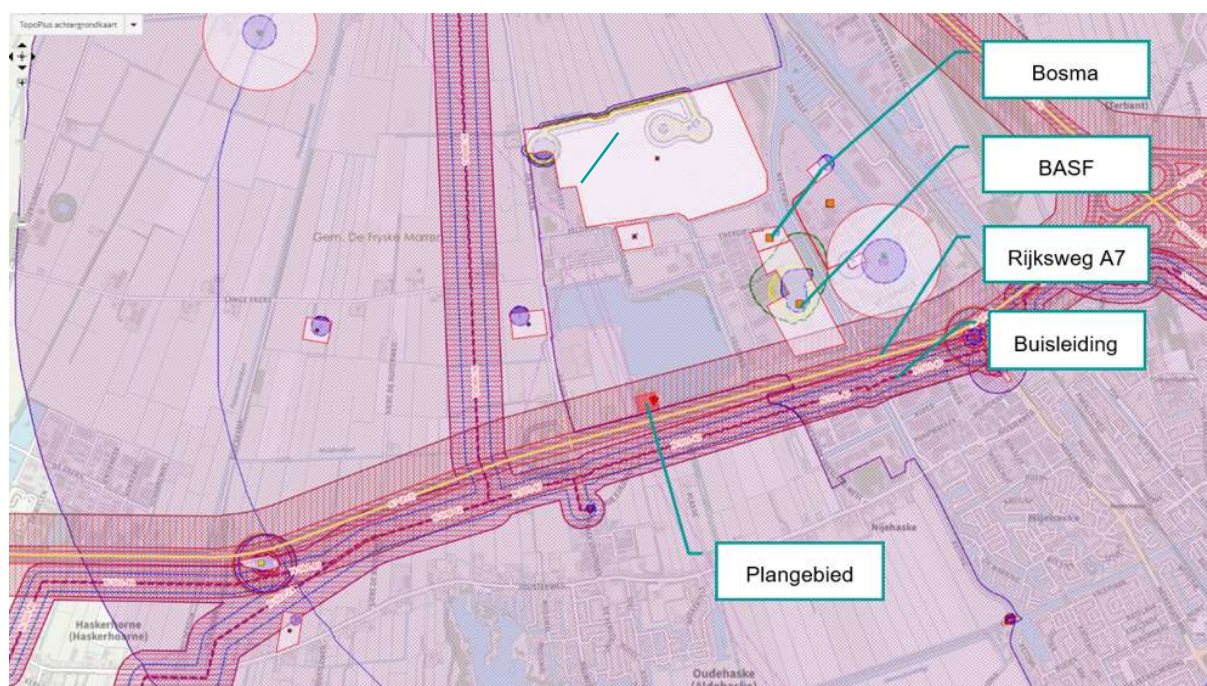
Met behulp van het uitvoeren van de verantwoordingsplicht voor het groepsrisico (GR) en het advies van Brandweer Fryslân, dient het bevoegd gezag zich uit te spreken over de aanvaardbaarheid van het restrisico.

Voor wat betreft de acceptatie van het restrisico dient ook het belang van de ruimtelijke ontwikkeling meegewogen te worden.

De toelichtingen externe veiligheid en kabels en leidingen van het bestemmingsplan moeten op enkele punten tekstueel worden aangepast. Tevens moet de verantwoording groepsrisico aan de toelichting worden toegevoegd.

Inventarisatie risicobronnen

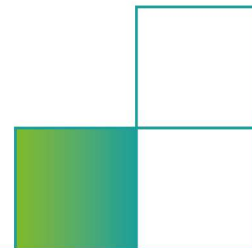
Voor de inventarisatie van aanwezige risicobronnen, in de nabijheid van het plangebied, is de EV-signaleringskaart geraadpleegd, zie figuur 2. De planlocatie is met het rode vlakje weergegeven.

Figuur 2. EV-signaleringskaart.

De EV-signaleringskaart laat het volgende zien:

In noordoostelijke richting liggen twee BRZO-bedrijven. BASF en Bosma op circa 900 meter vanaf het plangebied. In zuidelijke richting ligt de rijksweg A7 op circa 45 meter vanaf het plangebied. Eveneens in zuidelijke richting ligt een hogedruk aardgastransportleiding van Gasunie op ruim 200 meter vanaf het plangebied.

De overige risicobronnen die in figuur 2 zijn getoond hebben geen invloed op de planlocatie en worden verder niet in dit advies beschouwd.

Verder laat de EV-signaleringskaart zien dat ten westen en over het westelijk gedeelte van het plangebied hoogspanningslijnen aanwezig zijn.

Beperkt kwetsbaar object of kwetsbaar object

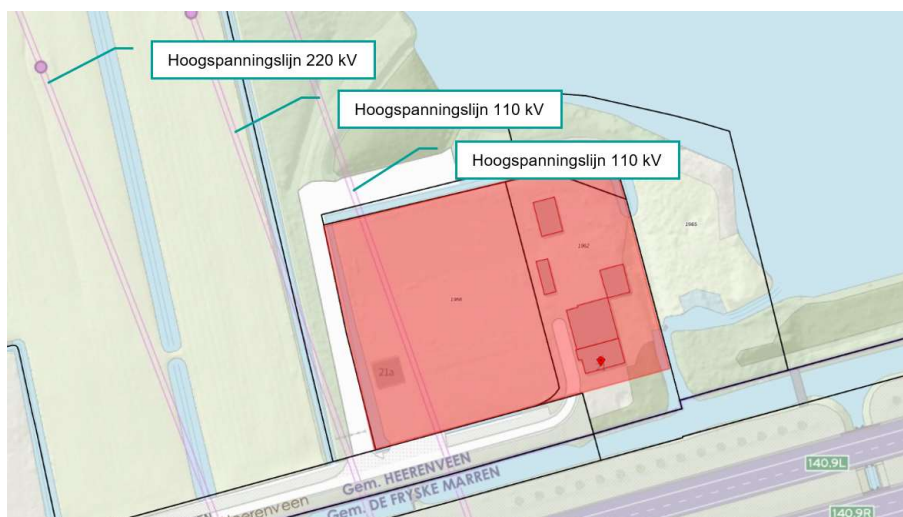
Op grond van artikel 1 lid 1, onderdeel b en g van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), worden respectievelijk kantoorgebouwen en bedrijfsgebouwen als een beperkt kwetsbaar object aangemerkt. De woning, zijnde een bedrijfswoning wordt op grond van artikel 1 lid 1, onderdeel b letter a van het Bevi eveneens als een beperkt kwetsbaar object aangemerkt.

Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat de woning, het bedrijfsgebouw en het kantoor als beperkt kwetsbaar worden aangemerkt.

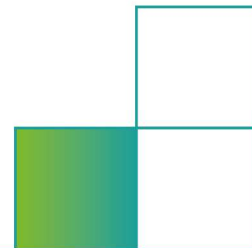
Hoogspanningslijnen

Ten westen en over het westelijk deel van de planlocatie zijn bovengrondse hoogspanningslijnen van TenneT aanwezig. Zie de roze lijnen in onderstaande figuur:

Figuur 3: Hoogspanningslijnen

Voor deze hoogspanningslijnen geldt een Zakelijk Recht Overeenkomst (ZRO). Het nieuwe kantoor is binnen de ZRO geprojecteerd. De initiatiefnemer zal voor het mogen bouwen van het nieuwe kantoorgebouw, op het westelijk gedeelte van het plangebied, aan TenneT moeten vragen of deze nieuwbouw binnen de zakelijk recht overeenkomst past en wel of niet is toegestaan. Voordat het bestemmingsplan kan worden vastgesteld zal door de initiatiefnemer een schriftelijke bevestiging hiervan aan de gemeente Heerenveen moeten overleggen. Veelal wordt voor de ZRO-zone uitgegaan van een 25 meter brede zone gerekend vanaf het midden van de hoogspanningslijnen.

Daarnaast geldt een indicatieve zone voor de magneetzone. Deze zone is voornamelijk van belang voor het niet vestigen van objecten, waarin minderjarigen langdurig verblijven in verband met kinderleukemie.

Het is niet bewezen dat de extra kinderleukemiegevallen werkelijk door de magnetische velden van de hoogspanningslijn wordt veroorzaakt. De Gezondheidsraad ziet in de wetenschappelijke publicaties wel aanwijzingen voor zo'n oorzakelijk verband, maar er kunnen andere, nog onbekende oorzaken zijn.

In deze situatie wordt geen object gerealiseerd waar kinderen langdurig verblijven en is de indicatieve zone niet relevant voor dit ruimtelijk plan.

Let wel: hoogspanningslijnen zijn geen risicobronnen die voor externe veiligheid relevant zijn maar ze zijn voor het bestemmingsplan wel relevant met betrekking tot gezondheidseffecten voor met name kinderen.

Hogedruk aardgastransportleiding

Het plangebied ligt buiten het invloedsgebied van de hogedruk aardgastransportleidingen N-501-40. In figuur 4 is de ligging van de hogedruk aardgastransportleiding ten opzichte van het plangebied getoond. Hieruit blijkt dat het plangebied niet binnen het invloedsgebied van de hogedruk aardgastransport leiding ligt. De hogedruk aardgastransportleiding is niet relevant.

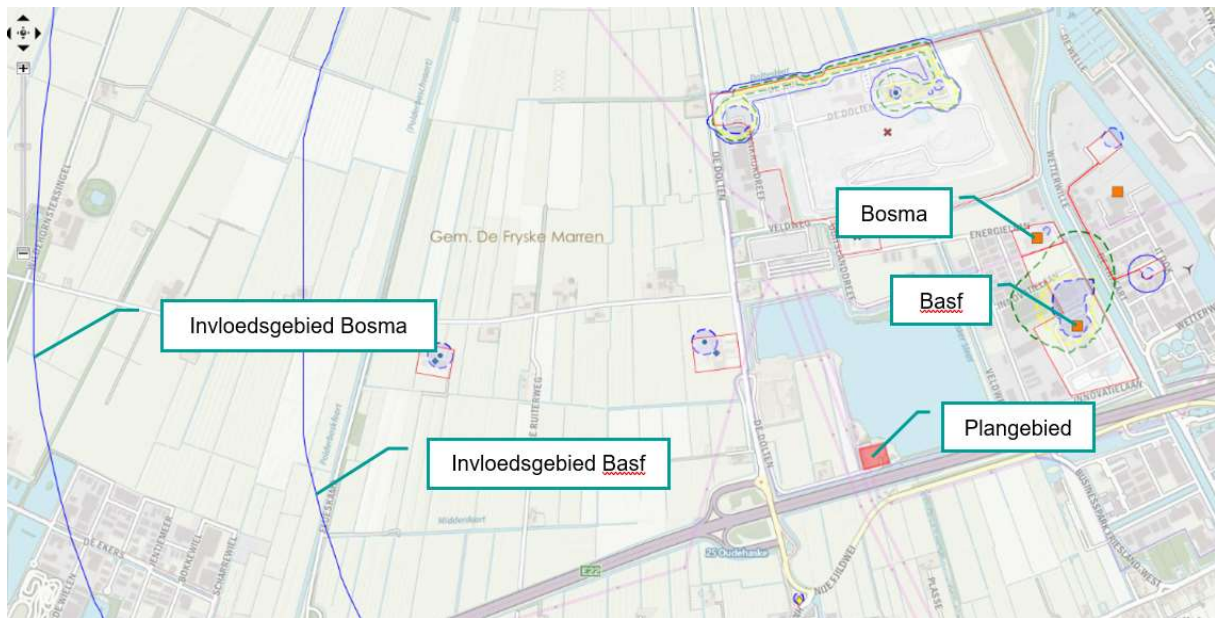
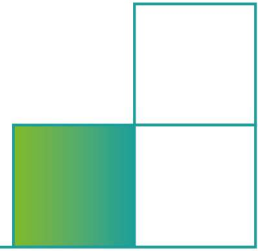
Figuur 4: Invloedsgebied hogedruk aardgastransportleiding

BRZO-bedrijven

In noordoostelijke richting zijn twee BRZO-bedrijven gevestigd (BASF en Bosma). Vanwege het toxisch scenario dat binnen beide bedrijven de relevante scenario's zijn, zijn er in een QRA invloedsgebieden berekend die op meer dan 3 kilometer vanaf beide bedrijven liggen.

Doordat het plangebied op circa 900 meter vanaf het meest nabij gelegen BRZO-bedrijf ligt en de populatie binnen het plangebied vrij gering is, wordt de hoogte van het groepsrisico door deze ruimtelijke ontwikkeling niet beïnvloed. De aangevraagde planontwikkeling is niet relevant voor het groepsrisico van beide BRZO-bedrijven. Verder ligt het plangebied niet binnen een PR10⁻⁶ contour van de BRZO-bedrijven.

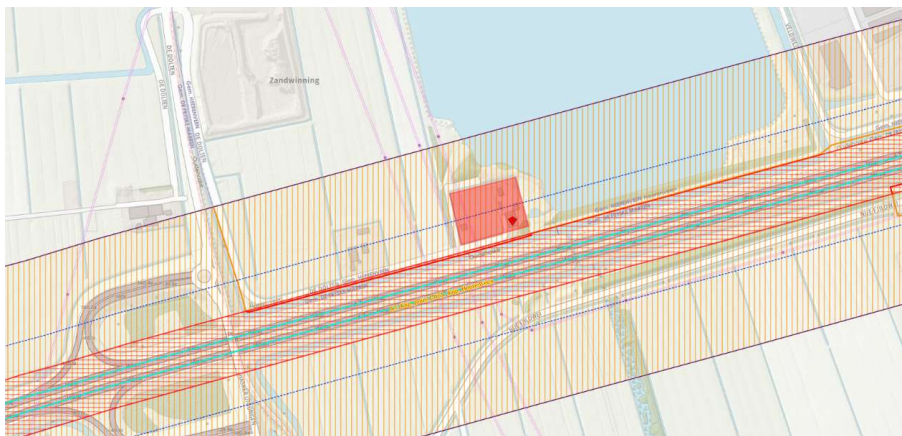
In een situatie dat een brand bij één van de BRZO bedrijven zich voordoet bij een noordoostelijke wind, dienen de ramen en deuren gesloten te worden gehouden en moeten ventilatiesystemen worden uitgeschakeld.

Figuur 5: Invloedsgebied BRZO

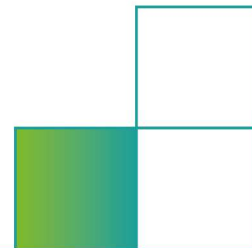
Rijksweg A7

De rijksweg A7 gelegen in zuidelijke richting, waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd, valt onder het Basisnet weg. Het plangebied ligt binnen 200 meter vanaf de A7 en ligt daarmee eveneens binnen het invloedsgebied de weg. Ruimtelijke ontwikkelingen die binnen 200 meter van een Basisnet weg plaatsvinden, moeten worden getoetst aan het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt). In figuur 6 is de ligging van het plangebied ten opzichte van de zone van 200 meter getoond.

Figuur 6: Zone van 200 meter van rijksweg A7

Op grond van het Bevt wordt een ruimtelijke ontwikkeling getoetst aan het plaatsgebonden risico 10^{-6} per jaar en het groepsrisico moet worden beoordeeld. Op grond van het Basisnet weg geldt voor de A7 geen plasbrandaandachtsgebied. De rood gearceerde zone langs de A7 in figuur 4 geeft het brandaandachtsgebied aan, zoals dat onder de Omgevingswet gaat gelden en waar in het Omgevingsplan rekening mee moet worden gehouden.

Plaatsgebonden risico

Op basis van de Regeling Basisnet is het risicoplafond vastgesteld op 3000 transporten GF3 (propanen en LPG). De afstand voor het plaatsgebonden risico 10^{-6} bedraagt op basis van dezelfde regeling, 0 meter. De ruimtelijke ontwikkeling voldoet aan de grens- en richtwaarde voor het plaatsgebonden risico 10^{-6} per jaar.

Groepsrisico

Het groepsrisico wordt door deze ontwikkeling, waarbij een bestaande woning als bedrijfswoning zal worden bestemd en een nieuw kantoor en nieuwe bedrijfsruimte zal mogelijk worden gemaakt, in geringe mate beïnvloed. De herbestemming van de woning in een bedrijfswoning heeft geen invloed op het groepsrisico. De nieuwbouw van het kantoor en een bedrijfsruimte hebben wel invloed, omdat het huidige tijdelijke kantoor en de bedrijfsruimte niet ruimtelijk zijn bestemd.

Het groepsrisico wordt beoordeeld binnen het invloedsgebied van de A7. Op basis van de Handleiding risicoanalyse transport ligt het invloedsgebied tot op 355 meter vanaf de A7 als gevolg van het transport van propanen en LPG.

Uitgaande van een geschat aantal medewerkers ter grootte van 20 personen, die gelijktijdig in het kantoor en in de bedrijfsruimte binnen het plangebied aanwezig zijn, levert dit geen zichtbare toename op van het berekende groepsrisico van het gehele tracé van de A7 over een lengte van ten minste 2 kilometer. De populatie langs de A7 in dit gebied is zeer laag. Het hoogste groepsrisico wordt berekend ter hoogte van het Businesspark Friesland west, dat grenst aan het Heerenveenster kanaal.

Het groepsrisico is lager dan 10% van de oriëntatiewaarde en de toename is kleiner dan 10%. Op grond van artikel 8 lid 2 van het Bevt kan deze ruimtelijk ontwikkeling volstaan met een beperkte verantwoording van het groepsrisico. Dit houdt in dat de zelfredzaamheid en hulpverlening moet worden verantwoord.

Verantwoording groepsrisico

Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)

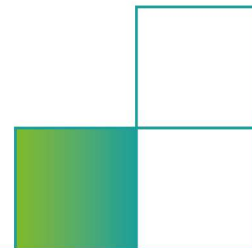
Doordat het plangebied op circa 900 meter vanaf het meest nabij gelegen BRZO-bedrijf ligt en de populatie binnen het plangebied vrij gering is, (maximaal 20 personen), wordt het groepsrisico door deze ruimtelijke ontwikkeling niet beïnvloed. De aangevraagde planontwikkeling is niet relevant voor het groepsrisico van beide BRZO-bedrijven.

In een situatie dat een brand bij één van de BRZO bedrijven zich voordoet bij een noordoostelijke wind, dienen de ramen en deuren gesloten te worden gehouden en moeten ventilatiesystemen worden uitgeschakeld.

Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt)

Zoals bovenstaand is verwoord, valt het plangebied binnen de zone van 200 meter van de rijksweg A7 en ligt het plangebied binnen het invloedsgebied van de A7. Daarnaast ligt het plangebied binnen het invloedsgebied van twee BRZO-bedrijven.

Dit houdt in dat het GR moet worden verantwoord. Hierbij kan worden volstaan met een beperkte verantwoording.

Rijksweg A7

De verantwoording beperkt zich tot de onderstaande elementen e en f.

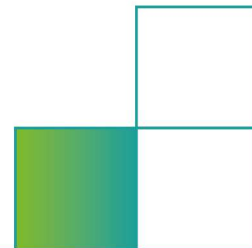
De wettelijk verplichte onderdelen:

- a. de dichtheid van personen in het invloedsgebied van de transportroute op het tijdstip waarop het plan wordt vastgesteld;
- b. de verwachte verandering van de dichtheid van het groepsrisico ten gevolge van de vaststelling van het plan;
- c. de maatregelen die ter beperking van het groepsrisico zijn overwogen of zijn vastgelegd in een vergunning of bestemmingsplan;
- d. de mogelijkheden voor ruimtelijke ontwikkelingen met een lager groepsrisico en de voor- en nadelen daarvan;
- e. de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp of zwaar ongeval op de rijksweg A7, en
- f. de mogelijkheden van personen die zich in het invloedsgebied van de rijksweg A7 bevinden om zich in veiligheid te brengen indien zich een ramp of zwaar ongeval op die weg voordoet.

Op grond van artikel 9 van het Bevt dient Brandweer Fryslân in de gelegenheid te worden gesteld om advies uit te brengen over de bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid (onderdelen e en f). Op gedaan verzoek heeft Brandweer Fryslân een advies met kenmerk UIT/25437 Z/22/00010389 opgesteld. Brandweer Fryslân voorziet voor het plangebied een knel-/ aandachtspunt met betrekking tot externe veiligheid, de opkomsttijd, de bereikbaarheid, het bluswater en de zelfredzaamheid.

Brandweer Fryslân adviseert om:

- de paragraaf externe veiligheid aan te passen en de relevantie van het Bevi hierin te vermelden;
- het advies externe veiligheid te gebruiken bij de verantwoordingen op basis van het Bevt en van het Bevi;
- de brandkranen aan de A7 te (laten) controleren;
- de gebruikers te informeren dat in geval van een dreigende BLEVE er van het incident af gevlucht moet worden;
- de gebruikers te informeren dat in geval van een brand bij BASF of Bosma er gevlucht en/ of geschuild moet worden, afhankelijk van de windkracht/ en -richting en de instructies vanuit de hulpdiensten. Bij schuilen zullen de ramen en deuren gesloten moeten worden en de ventilatie uitgeschakeld moeten worden;
- de eigenaren te informeren over de opkomsttijd, zodat de verwachtingen van de brandweer bij een incident realistisch zijn;
- als er voorzienbare stremmingen op de Rijksweg ontstaan, maatregelen te treffen om de bereikbaarheid van achtergelegen percelen te blijven garanderen (en om ontvluchting vanaf deze locaties mogelijk te houden);
- te voorkomen dat er (bedrijfsmatig) aan de Rijksweg geparkeerd wordt;
- voorzieningen te laten treffen dat de bouwwerken veilig bereikbaar zijn;

- twee opstelplaatsen aan het openwater te realiseren die voldoen aan de onderstaande vereisten. Het is de vraag in hoeverre hiermee een binnen inzet in het gebouw wel mogelijk wordt gemaakt, maar het zal wel kunnen bijdragen in het beperken van de verdere schade/ effecten van de omgeving.

Beoordeling toelichting bestemmingsplan Heerenveen – Rijksweg 21

In paragraaf 4.9 “Externe veiligheid” van de toelichting van het bestemmingsplan is een toelichting geschreven over het onderdeel externe veiligheid.

Er wordt aangegeven dat in de nabije omgeving van het plangebied geen inrichtingen met gevaarlijke stoffen aanwezig zijn. Qua afstand klopt dit wel, maar door het type gevaarlijke stoffen dat binnen de twee in noordoostelijke richting gelegen BRZO-bedrijven aanwezig is, is er sprake van een berekend invloedsgebied van circa 3 en 4 kilometer vanaf de desbetreffende BRZO-bedrijven. Het plangebied ligt binnen dit invloedsgebied en zijn deze bedrijven daardoor wel relevant voor de ruimtelijke ontwikkeling.

Dit deel van de toelichting moet tekstueel worden aangepast.

Verder wordt onder het onderdeel transport vermeld dat het bevoegd gezag de aanvaardbaarheid van het groepsrisico moet beoordelen. Deze vermelding is in feite overbodig, omdat dit al op basis van het Bevt verplicht is om te doen.

Deze toelichting moet dan ook worden aangevuld met de beperkte verantwoording van het groepsrisico, dat wil zeggen de zelfredzaamheid en de hulpverlening moeten worden verantwoord. Hiervoor kan gebruik worden gemaakt van voorliggend advies en het advies van Brandweer Fryslân.

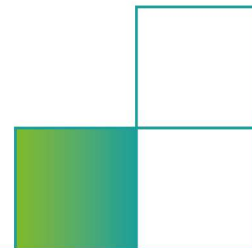
In paragraaf 4.10 “Kabels en leidingen” van de toelichting van het bestemmingsplan is een toelichting geschreven over het onderdeel hoogspanningslijnen.

Er wordt geschreven dat ten westen van het plangebied twee hoogspanningslijnen (110 kV en 220 kV) aanwezig zijn. Dit is niet volledig, want er is tevens een 110 kV hoogspanningslijn boven het westelijk gedeelte van het plangebied aanwezig.

Verder wordt vermeld dat de indicatieve zone als bebouwingsvrije zone geldt. Dit is niet juist, want de zone van de zakelijk recht overeenkomst (ZRO) geldt als bebouwingsvrije zone. Om binnen deze ZRO-zone te mogen bouwen moet inderdaad wel toestemming van TenneT worden verkregen om het nieuwe kantoor op de geplande locatie te mogen bouwen. De verkregen toestemming of weigering dient schriftelijk bij de gemeente aanwezig te zijn.

Deze toelichting moet tekstueel worden aangepast en verzocht wordt om in deze toelichting op te nemen dat de schriftelijke toestemming of weigering van TenneT bij de gemeente aanwezig moet zijn.

De indicatieve zone is bedoeld om objecten, waarin kinderen langdurig kunnen verblijven, te weren. Overigens is dit aan het bevoegd gezag om deze afweging te maken.

Algemeen toetsingskader

Externe veiligheid gaat om het beperken van de kans op en het effect van een ernstig ongeval voor de omgeving door:

- het gebruik, de opslag en productie van gevaarlijke stoffen (inrichtingen);
- het transport van gevaarlijke stoffen (buisleidingen, wegen, waterwegen en spoorwegen);
- het gebruik van luchthavens.

Het externe veiligheidsbeleid richt zich op het beperken van de risico's voor de burger door bovengenoemde activiteiten. Hiertoe zijn risico's gekwantificeerd, namelijk door middel van het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Plaatsgebonden risico (PR)

Het PR is de berekende kans per jaar, dat een persoon overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval bij een risicobron, aangenomen dat hij op die plaats permanent en onbeschermd verblijft.

Groepsrisico (GR)

Dit is de kans dat een groep mensen overlijdt door een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het GR moet worden gezien als een maat voor maatschappelijke ontwrichting.

Het externe veiligheidsbeleid is verankerd in diverse wet- en regelgeving. De volgende besluiten zijn relevant:

1. Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)

Met het Bevi zijn risiconormen voor externe veiligheid met betrekking tot bedrijven met gevaarlijke stoffen wettelijk vastgelegd.

2. Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb)

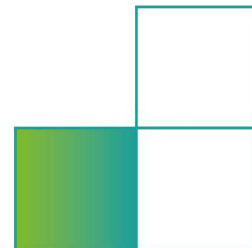
Op basis van het Bevb dienen plannen, vergelijkbaar met het Bevi, te worden getoetst aan de grens- en richtwaarde voor het PR en de oriëntatiewaarde voor het GR.

3. Basisnet

Het basisnet is een landelijk aangewezen netwerk voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Binnen bepaalde grenzen wordt dit vervoer over de weg, binnenwater en spoor gegarandeerd. Het basisnet heeft betrekking op de Rijksinfrastructuur: hoofdwegen (snelwegen), hoofdwaterwegen (binnenwateren) en hoofdspoorwegen (enkele uitzonderingen daargelaten). Het basisnet is vastgelegd in onder andere de Wet vervoer gevaarlijke stoffen.

4. Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt)

Voor ruimtelijke ordening in relatie tot de transportroutes is het Bevt opgesteld. Hierin zijn de regels voor de ruimtelijke ordening rondom het basisnet wettelijk vastgelegd.

5. Activiteitenbesluit milieubeheer (Activiteitenbesluit)

Het Activiteitenbesluit en de daarbij behorende regeling is de opvolger van een groot aantal AMvB's. In het Activiteitenbesluit staan algemene regels voor verschillende milieuaspecten, zoals veiligheidsafstanden waaraan voldaan moet worden.

Verantwoordingsplicht

In het Bevi, Bevb en het Bevt is onder andere een verantwoordingsplicht GR opgenomen. Deze verantwoording houdt in dat in bepaalde gevallen planologische keuzes moeten worden onderbouwd en verantwoord door het bevoegd gezag.

Risicobron

Risicobronnen zijn:

- milieubelastende activiteiten die zijn genoemd in bijlage 7, 8, 9 en 10 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (BKL);
- risicobronnen die niet in de bijlage van het BKL zijn vermeld maar waarvoor wel de risico's moeten worden berekend;
- bedrijfsmatige activiteiten die een risico voor de omgeving kunnen vormen, zoals bijvoorbeeld energieopslagsystemen (EOS). Geldt niet voor EOS'en voor privégebruik.